

安喜永

Kina startar ny börs

Efter tio års förberedelser öppnade Kinas senaste börs, Chinext, för handel den 30 oktober. Börsen ska fungera som en motsvarighet till Nasdaq och hjälpa små och mellanstora företag som har svårt för att få statliga lån. 28 bolag fanns med vid starten, och kurserna fördubblades i medeltal första dagen.

Chinext, som startade den 30 oktober, är Kinas motsvarighet till Nasdaq. Till en början består börsen av 28 företag inom läkemedel, grön energi och IT, som länge varit marginaliserade på den kinesiska marknaden. Detta visar att regeringen, som av tradition prioriterat stora statliga bolag, nu har insett nödvändigheten även av småföretagande.

– Chinext riktar sig främst till nya och snabbväxande företag, i synnerhet fristående och nyskapande sådana, sade Fulin Shang, ordförande för Kinas finansinspektion, i samband med invigningen.

Kinas exportbaserade ekonomi och tunga produktion skapar just nu få nya jobb. Det finns därför ett behov hos staten av att stimulera kreativt tänkande. Öppnandet av Chinext ligger helt i linje med Kinas medvetna skifte från det produktionsbaserade till en blandning av modern och högteknisk forskning, vilket regeringen hoppas ska ge större ekonomisk tillväxt på lång sikt.

Kinesiska företag i jakt på nystartskapital – exempelvis sökmotorn Baidu, som är störst av de kinesiska företagen på Nasdaq med ett börsvärde på runt 13 miljarder USDollar – har tidigare fått vända sig till Nasdaq för finansiering. Baidu introducerades på Nasdaq 2005, och sedan dess har kursen stigit 16 gånger, från 27 till 426 dollar (den 9 november 2009).

Kinesiska finansinspektionen har varnat investerare för Chinexts oförutsägbarhet, eftersom den be-

står av så få företag. Kinesiska aktiemarknaden är redan känd som känslig, och den ringa storleken på företagen på den nya listan gör det svårt att bedöma hur stabila de är.

Vad som talar för Chinext är stor efterfrågan på investeringsmöjligheter hos den vanlige kinesen. Att handla med aktier har snabbt blivit populärt hos alla samhällsklasser och i alla åldrar, i ett samhälle där sparräntorna är låga och spel om pengar illegalt. Samtidigt är efterfrågan bland tillväxtbolag stor, och närmare 200 registreringsansökningar togs emot före börsens invigning.

Zhiying Li arbetar på China Merchant Banks kontor vid börsen i Shenzhen, och hon är övertygad om att Chinext kommer att gå bra.

– Kineser gillar att chansa, och särskilt bland unga investerare finns en trend mot att köpa aktier med stor rörlighet. Också på fondmarknaden har hög risk blivit populärt, vilket delvis beror på

2.

3.

4.

BILD: COLOURBOX

1. Fasaden till den 250 meter höga byggnaden där Shenzhenbörsen finns.
2. China Merchants Bank erbjuder datorer där kunderna kan handla och följa index. Vid kontoret i Shenzhens börsbyggnad finns ett fyrtiotal sådana datorer, varav några i särskilda VIP-rum.
3. Tavla med index från börsen i Shenzhen.
4. Zhiying Li arbetar vid China Merchants Bank och tror att Chinext blir populärt bland kinesiska investerare.

landets ekonomiska utveckling. Fler kunder än förut har råd att ta risker, säger hon.

P/E-talet för de nylistade företagen är högt, med ett genomsnitt på över 55 och i vissa fall över 80. I kombination med oerfarna investerare kommer det att göra Chinext lätttröligt under de första månaderna. Rädsla finns för att det också kan påverka börsen i Shanghai, som är Kinas största. För att tygla spekulation kommer en aktie som ändrar 80 procent i värde under sin första handelsdag att handelsstoppas till tre minuter före stängning.

Trots detta fördubblades börsvärdet under första dagens handel, från initialt 69 miljarder yuan till 140 miljarder yuan (ungefär lika mycket räknat i kronor). Mest steg tillverkaren av kabel-TV-utrustning, Chengdu Geeya Technology, vars aktie vid stängning hade ökat i värde med 210 procent. Då hade företagets aktie under dagen blivit handelsstoppad tre gånger.

Chinext är Kinas fjärde börs och ligger under den redan existerande Shenzhenbörsen. De övriga två finns i Shanghai och Hongkong.

TEXT OCH BILD: JOJJE OLSSON

BÖRSMARKNAD I KINA

- **1866:** Kinas första aktielista uppstår i Shanghai, efter att stadens många utlänningar hade skapat förutsättningar som banker, lagar och aktiebolag.
- **1891:** Landets första börsindex öppnar i Shanghai, efter högkonjunktur i gruvindustrin. Brittiska Hongkong öppnar sitt börsindex samma år.
- **1930:** Shanghai blir Fjärran Österns finansiella centrum. På den växande börsen kan såväl kineser som utlänningar handla fritt med aktier och fonder.
- **1941:** Japans invasion av Shanghai stoppar all börshandel i Kina. Handeln öppnar igen 1946 men stängs omedelbart efter kommunisternas maktövertagande 1949.
- **1990:** Börsen i Shanghai öppnar återigen, tolv år efter att Kina hade börjat liberaliseringarna av den tidigare planekonomin. Samma år öppnar landets andra börs, i Shenzhen.
- **1996:** En kraftig ökning av värdet får kinesiska finansinspektionen att tillfälligt ta över styret av landets två börser. Fyra år av asiatisk finanskris följer. Kina klarar sig relativt bra, men börsen växer knappt.
- **2005:** Index i Shanghai har efter fyra dåliga år halverat värdet sedan 2001. Över 200 miljarder USA-dollar i statligt kapital omvandlas till aktier.
- **2006:** Industrial and Commercial Bank iscensätter världens hittills största börsintroduktion vid Shanghai och Hongkong värd 22 miljarder USA-dollar.
- **2007:** En bubbla tar sin början, som gör Kinas aktiemarknad till världens näst största räknat i omsättning. I oktober når Shanghaibörsen sitt högsta värde hittills.
- **2008:** Global finanskris efter två års kraftig värdeökning. Indexet i Shanghai sjunker med 65 procent sedan rekordvärdet året tidigare.
- **2009:** Chinext blir Kinas fjärde börs, sedan Hongkong formellt överlämnades från Storbritannien 1997.